

Seat No. : _____

TB-103

April-2013

B.A. (Sem. IV)

Gujarati (EC-I-212)

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રા.વિ. પાઠક

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

(૨) દરેક પ્રશ્નની સામે ગુણ દર્શાવેલા છે.

૧. (અ) 'દ્વિરેફની વાતો ભાગ-૧' ના આધારે દ્વિરેફની વાર્તાકાર તરીકેની શક્તિઓ અને મર્યાદાઓની સમીક્ષા કરો. ૭

અથવા

આ વાર્તા સંગ્રહમાં તમને સહુથી ઉત્તમ કઈ વાર્તા લાગી છે ? શા માટે ?

(બ) 'સરકારી નોકરીની સફળતાનો ભેદ' વાર્તામાં રહેલા હાસ્ય અને કટાક્ષની ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

'મુકુંદરાય' વાર્તાનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો.

(ક) 'શેષનાં કાવ્યો' ના આધારે રા.વિ. પાઠકની કવિ તરીકેની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

'શેષની કવિતામાં ચિંતન છે પણ એ કદી શુષ્ક બનતું નથી' – આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

(ડ) 'છેલ્લુ દર્શન' સૉનેટનું રસલક્ષી વિવેચન કરો. ૭

અથવા

'મંથનનો જવાબ' કાવ્યનો ધ્વનિ સ્પષ્ટ કરો.

૨. (અ) શાળા સમિતિના સભ્યોએ રમણલાલ માસ્તરને રાજીનામું આપવાની ફરજ કઈ રીતે પાડી ? ૪

અથવા

'જમનાનું પુર' વાર્તા નથી પરંતુ ગદ્ય કાવ્ય છે – આ વિધાન સમજાવો.

(બ) 'ખેમી' વાર્તામાંથી પ્રગટ થતા સામાજિક અનિષ્ટો ઉપર પ્રકાશ પાડો. ૪

અથવા

'જક્ષણી' વાર્તામાં રહેલા હાસ્ય-કટાક્ષની સમીક્ષા કરો.

(ક) શેષનાં દામ્પત્યપ્રેમનાં કાવ્યો અંગે ચર્ચા કરો. ૪

અથવા

'શેષનાં કાવ્યોની' અલંકાર સમૃદ્ધિ અંગે ચર્ચા કરો.

(ડ) 'પાંદડું પરદેશી' કાવ્યમાં રહેલું રૂપક સમજાવો. ૪

અથવા

શેષનાં પ્રણય કાવ્યો અંગે ટૂંકનોંધ લખો.

૩. (અ) 'રજનું ગજ' કોણે કર્યું ? એનો ભોગ કોણ બન્યું ? ૩

અથવા

'સાચી વારતા' માં લેખકે કયા અનિષ્ટનું આલેખન કર્યું છે ? શી રીતે ?

- (બ) 'નવો જન્મ' વાર્તામાં કોનો નવો જન્મ થાય છે ? શી રીતે ? ૩
- અથવા**
- 'એક પ્રશ્ન' વાર્તામાં કયા પ્રશ્નની ચર્ચા કેન્દ્ર સ્થાને છે ?
- (ક) 'પ્રાર્થના' કાવ્યમાં કવિએ કયા ચિત્રો દોરી આપેલા છે ? ૩
- અથવા**
- 'મંગલત્રિકોણ' કાવ્યમાં સર્જકે કયો અનુભવ નિરૂપેલો છે ?
- (ડ) 'વૈશાખનો બપોર' કયા પ્રકારનું કાવ્ય છે ? આ કાવ્યમાં કયા બે વર્ગની વાત નિરૂપેલી છે ? ૩
- અથવા**
- 'કવિવર રવીન્દ્રને' કાવ્યમાં રવીન્દ્રનાથની કઈ કઈ શક્તિઓ અને સિદ્ધિઓને બિરદાવવામાં આવી છે ?
૪. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો. ૧૪
- (૧) રા.વિ. પાઠકનો જીવનકાળ નીચેના પૈકી કયો છે ?
 (અ) ૧૮૮૭ થી ૧૯૫૫ (બ) ૧૮૮૦ થી ૧૯૫૦ (ક) ૧૮૮૮ થી ૧૯૫૮
- (૨) રા.વિ. પાઠકના પિતાનું નામ શું હતું ?
 (અ) યોગેશ્વર દાસ (બ) વિશ્વનાથ (ક) પ્રભેશ્વરદાસ
- (૩) રા.વિ. પાઠકના સમકાલીન સીમા ચિન્હરૂપ ગુજરાતી નવલિકાકાર કોણ છે ?
 (અ) ર.વ. દેસાઈ (બ) ધૂમકેતુ (ક) ઉમાશંકર જોશી
- (૪) રા.વિ. પાઠકનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?
 (અ) બદરખા (બ) ગાણોલ (ક) ધોળકા
- (૫) રા.વિ. પાઠકે કયા ઉપનામથી કાવ્યો લખેલા છે ?
 (અ) દ્વિરેફ (બ) શેષ (ક) સ્વૈરવિહારી
- (૬) શેષના કયા કાવ્યમાં એકપણ અલંકારનો ઉપયોગ થયો નથી ?
 (અ) છેલ્લુ દર્શન (બ) અલવિદ્યા (ક) વૈશાખનો બપોર
- (૭) રા.વિ. પાઠકે પ્રથમ પત્ની ગુજરી જતાં કયુ સોનેટ રચ્યું હતું ?
 (અ) અલવિદ્યા (બ) છેલ્લુ દર્શન (ક) 'સખી ! જો'
- (૮) રા.વિ. પાઠકની પ્રથમ કૃતિ કયા સામાયિકમાં પ્રગટ થયેલી હતી ?
 (અ) કૌમુદી (બ) સંસ્કૃતિ (ક) સાબરમતી
- (૯) નીચેના પૈકી કઈ કૃતિ રા.વિ. પાઠકનું મૌલિક નાટક છે ?
 (અ) દેવી અને રાક્ષસી (બ) કાકાની શશી (ક) મૃચ્છકટિક્મ
- (૧૦) 'પાંદરું પરદેશી' એ કયા પ્રકારનું કાવ્ય છે ?
 (અ) રૂપક કાવ્ય
 (બ) સોનેટ કાવ્ય
 (ક) પ્રાચીન ભજન સ્વરૂપનું કાવ્ય
- (૧૧) રા.વિ. પાઠકની પ્રથમ પત્નીનું નામ શું હતું ?
 (અ) હીરાબહેન (બ) મણિગૌરી (ક) કૌમુદીબેન
- (૧૨) રા.વિ. પાઠક કયા યુગના સર્જક હતા ?
 (અ) પંડિતયુગ (બ) ગાંધીયુગ (ક) આધુનિકયુગ
- (૧૩) ગંગાનું પાત્ર રા.વિ. પાઠકની કઈ વાર્તામાં આવે છે ?
 (અ) મુકુંદરાય (બ) સાચો સંવાદ (ક) એક પ્રશ્ન
- (૧૪) નીચેના પૈકી કઈ વાર્તા જાસુસી પ્રકારની છે ?
 (અ) જક્ષણી (બ) પહેલું ઈનામ (ક) સાચી વાત